

# Vaccinatieplicht in de zorg: een schending van het gelijkheidsbeginsel of een gerechtvaardigd verschil in behandeling?

Lien Aerts<sup>1</sup>

## Inleiding

Aanvankelijk was voorzien dat vanaf 1 april 2022 elke persoon die in de zorg wil werken of er al werkt, gevaccineerd diende te zijn tegen COVID-19. Het aangepast wetsontwerp van 8 maart 2022 betreffende verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars<sup>2</sup> stelde de datum van inwerkingtreding ondertussen uit naar 1 juli 2022.<sup>3</sup>

Menig Belg vraagt zich af of dit wel kan, werknemers in de zorg wettelijk verplichten om zich te laten vaccineren. Vormt het verplicht vaccineren van zorgverleners een discriminerende maatregel, aangezien de andere beroepssectoren geen verplichting tot vaccinatie opgelegd krijgen? In deze bijdrage wordt dieper ingegaan op deze vraag en wordt deze beantwoord in juridische termen. Anders gezegd: schendt het wetsontwerp van 8 maart 2022 het gelijkheids- en

non-discriminatiebeginsel uit de Belgische Grondwet?

## Het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel

In deze bijdrage wordt de wettelijk verplichte vaccinatie voor zorgpersoneel<sup>4</sup> getoetst aan het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel uit onze Grondwet.<sup>5</sup> Dit beginsel houdt in dat iedereen gelijk moet worden behandeld en dat niemand gediscrimineerd mag worden bij het genieten van rechten en vrijheden. Het Grondwettelijk Hof is exclusief bevoegd om deze toets door te voeren.<sup>6</sup>

Het onderzoek van het Hof naar de verenigbaarheid met het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel verloopt in vijf fasen.<sup>7</sup> Voor de eenvoud worden deze fasen als volgt benoemd in deze bijdrage: (1) de vergelijkbaarheidstoets (2) de legitimiteitstoets (3) de objectiviteitstoets (4) de pertinentietoets, en (5) de evenredigheidstoets.<sup>8</sup>

## Vergelijkbaarheidstoets

Wanneer het Grondwettelijk Hof controleert of een wetgevende norm het gelijkheidsbeginsel respecteert, voert zij vooreerst een vergelijkbaarheidstoets uit. Daarbij wordt enerzijds nagegaan of er een verschil in behandeling voorligt tussen vergelijkbare categorieën van personen, of anderzijds een gelijke behandeling van onvergelijkbare categorieën.<sup>9</sup> Het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer gelijke gevallen ongelijk worden behandeld, en omgekeerd, wanneer ongelijke gevallen gelijk worden behandeld.<sup>10</sup>

Om na te gaan of het wetsontwerp de vergelijkbaarheidstoets kan doorstaan, is het van belang om te bestuderen welke categorieën van personen onder het toepassingsgebied vallen. Het wetsontwerp bepaalt dat elke gezondheidszorgbeoefenaar moet beschikken over een vaccinatie tegen COVID-19.<sup>11</sup> Een gezondheidszorgbeoefenaar wordt

1 Lien Aerts is doctoraatsassistent sociaal recht aan de UHasselt

2 Wetsontwerp van 8 maart 2022 betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars, *Parl.St.* Kamer 2021-22, nr. 55-2533/001.

3 G. Paelinck, "Verplichte vaccinatie zorgpersoneel uitgesteld tot 1 juli", *VRT NWS*, 5 februari 2022, [www.vrt.be/vrtnws/nl/2022/02/05/vaccin-zorg/\(geraadpleegd op 24 mei 2022\)](http://www.vrt.be/vrtnws/nl/2022/02/05/vaccin-zorg/(geraadpleegd%20op%2024%20mei%202022)).

4 Onder zorgpersoneel of zorgverleners worden in deze bijdrage de huidige en toekomstige gezondheidszorgbeoefenaars begrepen volgens het wetsontwerp van 8 maart 2022 betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars (supra vn. 1).

5 Gecoördineerde Grondwet 17 februari 1994, *BS* 17 februari 1994, 4054.

6 Artikel 26, §1 van de Bijzondere Wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, *BS* 7 januari 1989, 315.

7 J. Vande Lanotte en G. Goedertier, *Handboek Belgisch Publiekrecht*, Brugge, die Keure, 2010, 356.

8 D. Bijnens, H. Bortels en J. Theunis, "Behoorlijke wetgeving in de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (2019-2020)", *TVW* 2021, (86) 90.

9 J. Vande Lanotte en G. Goedertier, *Handboek Belgisch Publiekrecht*, Brugge, die Keure, 2010, 356.

10 GwH 13 juli 1989, nr. 21/89, B.4.5.b; S. Sottiaux, "Het gelijkheidsbeginsel: langs oude paden en nieuwe wegen", *RW* 2008-09, (690) 692.

11 Artikel 3, lid 1 wetsontwerp van 8 maart 2022 betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars, *Parl. St.* Kamer 2021-22, nr. 55-2533/001, 121.

gedefinieerd als “de beroepsbeoefenaar, bedoeld in de gecoördineerde wet van 10 mei 2015<sup>12</sup> [...], alsmede de beoefenaar van een niet-conventionele praktijk, als bedoeld in de wet van 29 april 1999<sup>13</sup> [...]”.<sup>14</sup> Een opsomming van de gezondheidszorgbeoefenaars op wie deze wetten van toepassing zijn, kan in deze wetten worden teruggevonden.<sup>15</sup>

Uit nader onderzoek van bovenstaande wetgeving blijkt echter dat niet alle personeelsleden van de zorginstellingen vallen onder het begrip ‘gezondheidszorgbeoefenaar’. Enkel personeelsleden die onder het begrip vallen, moeten gevaccineerd worden.

De overige personeelsleden van de zorginstellingen, die wegens hun beroep eveneens in contact komen met kwetsbare personen, zijn niet onderworpen aan een vaccinatieplicht.

Voorbeelden van deze laatste categorie zijn receptionisten, onderhouds- en keukenpersoneel, begeleiders in woonzorgcentra,<sup>16</sup> werknemers van gemeenschapsvoorziening<sup>17</sup> en begeleiders in de zorg voor personen met een handicap.<sup>18</sup> Aangezien, in het algemeen genomen, het zorgpersoneel

bovengemiddeld in contact komt met kwetsbare personen, vormen de gezondheidszorgbeoefenaars en het overige zorgpersoneel vergelijkbare categorieën. De vergelijkbaarheidstoets is dan ook vervuld.

### Legitimitiestoets

De tweede toets die de bestreden wetgevende norm dient te doorstaan, is de legitimiteitstoets. Een verschil in behandeling kan gerechtvaardigd zijn, indien de wetgever daarmee een geoorloofd doel nastreeft. In de meeste gevallen dient dit doel het algemeen belang.<sup>19</sup>

De memorie van toelichting bij het wetsontwerp vermeldt enkele legitieme doelstellingen. De wettelijke vaccinatieverplichting voor de gezondheidszorgbeoefenaars heeft als voornaamste doelstelling om kwetsbare personen die worden verzorgd of behandeld te beschermen tegen een besmetting met COVID-19. In ondergeschikte orde beschermt de zorgverlener bij vaccinatie niet enkel zijn patiënten, maar ook zichzelf. Zo kan uitval van zorgpersoneel worden vermeden.<sup>20</sup> Bijgevolg is de legitimiteitstoets vervuld.

### Objectiviteitstoets

Ten derde moet het verschil in behandeling op een objectief criterium van onderscheid berusten.<sup>21</sup> Het onderscheid moet zijn grondslag vinden in objectieve gegevens, onafhankelijk van enige subjectieve, persoonlijke appreciatie.<sup>22</sup> Nationaliteit, geslacht, leeftijd en beroep vormen objectieve criteria.<sup>23</sup>

Het wetsontwerp van 8 maart 2022 voorziet in een vaccinatieplicht voor ‘gezondheidsbeoefenaars’ en voert daarmee een verschil in behandeling in op grond van het objectieve criterium ‘beroep’. Het criterium van onderscheid is objectief, aangezien de wet van toepassing is op alle gezondheidsbeoefenaars vermeld in de wet en in die zin vrij van enige subjectieve, persoonlijke appreciatie. De objectiviteitstoets lijkt dan ook vervuld te zijn.

### Pertinentietoets

Naast de objectiviteit van het criterium, is ook de pertinentie ervan essentieel.<sup>24</sup> De pertinentietoets houdt in dat het verschil in behandeling op basis van een objectief criterium moet toelaten om het gestelde doel te bereiken.<sup>25</sup> Het Grondwettelijk Hof maakt in zijn rechtspraak niet altijd

12 Gecoördineerde wet 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, *BS* 18 juni 2015, 35172.

13 Wet 29 april 1999 betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artseneerbereidkunde, de kinesithérapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen, *BS* 24 juni 1999, 23973.

14 Artikel 2, 2° wetsontwerp van 8 maart 2022 betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars, *Parl.St. Kamer* 2021-22, nr. 55-2533/001, 120.

15 De wet van 10 mei 2015 heeft betrekking op: arts, tandarts en apotheker, kinesitherapeut, verpleeg- en zorgkundige, vroedvrouw, hulpverlener-ambulancier, klinisch psycholoog en orthopedagoog en paramedische beroepen.

16 Adv. RvS nr. 70.542/AV van 24 december 2021 over het voorontwerp van wet betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars, 105-107.

17 C. Verstraete, “Verdragstaten EVRM beschikken over een ruime appreciatiemarge voor vaccinatiebeleid”, *TvGR* 2021, (21) 27.

18 C. Verstraete, “Verplichte vaccinatie tegen COVID-19 voor gezondheidszorgbeoefenaars: zal een werk van lange adem een stille dood sterven?”, *Juristenkrant* 2022, (12) 12.

19 J. Vande Lanotte en G. Goedertier, *Handboek Belgisch Publiekrecht*, Brugge, die Keure, 2010, 362.

20 Memorie van Toelichting bij het Wetsontwerp van 8 maart 2022 betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars, *Parl.St. Kamer* 2021-22, nr. 55-2533/001, 4.

21 S. Sottiaux, *Grondwettelijk recht*, Mortsel, Intersentia, 2021, 433.

22 A. Alen en K. Muylle, *Compendium van het Belgisch staatsrecht*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2014, 242.

23 J. Vande Lanotte en G. Goedertier, *Handboek Belgisch Publiekrecht*, Brugge, die Keure, 2010, 363.

24 S. Sottiaux, “Het gelijkheidsbeginsel: langs oude paden en nieuwe wegen”, *RW* 2008-09, (690) 692.

25 J. Vande Lanotte en G. Goedertier, *Handboek Belgisch Publiekrecht*, Brugge, die Keure, 2010, 363

een even helder onderscheid tussen de pertinentietoets en de proportioneeliteitstoets (zie infra). In deze bijdrage worden deze twee toetsen afzonderlijk behandeld omwille van analytische redenen inzake overzichtelijkheid.

Hoewel de vaccinatieverplichting duidelijk een legitiem doel van algemeen belang nastreeft, is het nog maar de vraag of deze verplichting wel effectief bijdraagt aan bijkomende bescherming van kwetsbare personen in de huidige stand van de pandemie. De strikte afbakening van het begrip gezondheidszorgbeoefenaars wordt immers door verschillende wetenschappelijke instanties op de korrel genomen in adviezen die zij verstrekten naar aanleiding van het wetsontwerp.<sup>26</sup> De Hoge Gezondheidsraad en de Federale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen formuleerden in hun adviezen een aanbeveling om de vaccinatieplicht in te voeren voor het gezondheidspersoneel in de brede zin.<sup>27</sup> Niet enkel de gezondheidszorgbeoefenaars, maar bij uitbreiding alle medewerkers in diverse zorginstanties zouden verplicht gevaccineerd moeten worden, ongeacht hun specifieke functie of het al dan niet rechtstreekse (zorg) contact.<sup>28</sup> Het begrip zou volgens deze instanties bijgevolg ruimer geformuleerd moeten worden om de extra bescherming van zowel patiënten als het zorgpersoneel te verwezenlijken. De huidige invulling van het criterium

'beroepstitel' lijkt in die zin niet pertinent te zijn.

### Proportionaliteitstoets

Ten slotte is er nog de proportionaliteitstoets.<sup>29</sup> Aan de hand van dit criterium moet worden onderzocht of de aangewende middelen in een evenredige verhouding staan tot het beoogde doel.<sup>30</sup> Met andere woorden, een evaluatie is vereist van de vraag of de vaccinatieplicht al dan niet gevolgen heeft die verder gaan dan noodzakelijk is ten opzichte van het nagestreefde doel van bescherming van kwetsbare personen.<sup>31</sup>

#### *Het arrest Vavříčka: de proportionaliteit van een algemene vaccinatieverplichting*

Er zijn een aantal aanwijzingen dat een vaccinatieverplichting mogelijk als een proportionele maatregel kan worden beoordeeld. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens oordeelde alvast in die zin in het arrest *Vavříčka*.<sup>32</sup> In deze zaak lag een wettelijke verplichting voor die werd ingesteld door de Tsjechische overheid om kinderen te laten vaccineren tegen verschillende besmettelijke ziektes.<sup>33</sup> Het EHRM was van oordeel dat de vaccinatieverplichting een proportionele beperking inhield van het recht op privéleven.<sup>34</sup> Het Hof stelde overigens dat een nationale autoriteit redelijkerwijze een verplicht vaccinatiebeleid kan

invoren om een passend niveau van bescherming tegen ernstige ziekten te bereiken, wanneer een beleid van vrijwillige vaccinatie niet volstaat om groepsimmunitet te bereiken.<sup>35</sup> Hoewel in het *Vavříčka*-arrest een algemene vaccinatieplicht voor andere ziekten voorlag, kan de logica naar analogie worden toegepast op de COVID-pandemie. Een op vrijwilligheid gebaseerde vaccinatiecampagne lijkt immers niet langer te volstaan om groepsimmunitet te bereiken.<sup>36</sup> Toch kunnen er enkele bedenkingen geformuleerd worden met betrekking tot de proportionaliteit van de vaccinatieplicht voor het zorgpersoneel.

#### *Keuze voor het minst verregaande middel*

Voorafgaand aan de proportionaliteitstoets in de strikte zin, moet worden nagegaan of een vaccinatieverplichting überhaupt noodzakelijk is en of er geen minder verregaande middelen voorhanden zijn om het legitieme doel te bereiken. Een inperking van het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel wegens het opleggen van een verplichte vaccinatie kan slechts als proportioneel worden beschouwd wanneer (1) vaccinatie van die bepaalde beroepscategorie essentieel is, (2) andere maatregelen die minder verregaand zijn niet volstaan en (3) voor het minst verregaande middel wordt gekozen.<sup>37</sup> Men zou kunnen stellen dat het wetsontwerp

26 Adv. RvS nr. 70.542/AV van 24 december 2021 over het voorontwerp van wet betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars, 92.

27 Hoge Gezondheidsraad, *Vaccinatie tegen COVID-19 voor personeel uit de gezondheidssector: noodzaak voor verdere omkadering tot verplichting?*, 3 november 2021, nr. 9671 1.

28 Federale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, *Advies van de FRZV als antwoord op de adviesvraag: "de verplichting van vaccinatie voor zorgverleners"*, 29 september 2021, nr. FRZV/D/539-3, 2.

29 S. Sottiaux, "Het gelijkheidsbeginsel: langs oude paden en nieuwe wegen", *RW* 2008-09, (690) 692.

30 J. Vande Lanotte en G. Goedertier, *Handboek Belgisch Publiekrecht*, Brugge, die Keure, 2010, 365.

31 GwH 9 november 2005, nr. 162/2005, B.6.2.

32 EHRM 8 april 2021 (Grote Kamer), nrs. 47621/13, 3867/14, 73094/14, 19306/15, 19298/15 en 43883/15, *Vavříčka/Tsjechië*.

33 *Ibid*, §11 en §23.

34 *Ibid*, §272 en §§290-309; FIRM, *Advies betreffende de vaccinatieplicht, Covid Safe Ticket en mensenrechten*, 7 december 2021, nr. 6/2021, 2.

35 EHRM 8 april 2021 (Grote Kamer), nrs. 47621/13, 3867/14, 73094/14, 19306/15, 19298/15 en 43883/15, *Vavříčka/Tsjechië*, §288.

36 FIRM, *Advies betreffende de vaccinatieplicht, Covid Safe Ticket en mensenrechten*, 7 december 2021, nr. 6/2021, 2; H. Nys, "Vaccinatieplicht: bescherming of bestraffing?" (noot onder EHRM 8 april 2021 *Vavříčka* e.a. t. Tsjechië, nr47621/13), *TJK* 2021, (205) 211.

37 T. Opgenhaffen, "Het vaccin. Gamechanger in de samenleving, keuze op de werkvloer", *ArbeidJ.* 2021, nr. 19

onvoldoende stilstaat bij minder verregaande alternatieven voor de vaccinatieverplichting. Zo zou het bijvoorbeeld een optie kunnen zijn om werknemers te testen alvorens zij de werkplek betreden of om beschermende maatregelen te nemen.<sup>38</sup>

### Een zorgvuldige belangenafweging

De invoering van de vaccinatieverplichting veronderstelt tevens een zorgvuldige belangenafweging. Concreet moet worden nagegaan of de collectieve gezondheidswinst van de vaccinatieverplichting opweegt tegen de impact hiervan op de individuele rechten van gezondheidszorgbeoefenaars die zich niet wensen te laten vaccineren.<sup>39</sup> Indien dit op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet niet het geval blijkt te zijn, zou de vaccinatieverplichting niet in voege mogen treden.<sup>40</sup> Vandaar voorziet het wetsontwerp in een mogelijkheid tot uitstel van de inwerkingtreding van de wet. In geval van verandering van de epidemiologische situatie kan de datum van inwerkingtreding per Koninklijk Besluit worden uitgesteld.<sup>41</sup>

Het wetsontwerp bevat echter geen enkele verplichting om dergelijke evaluatie daadwerkelijk uit te voeren. Bovendien lijkt het erop dat verzet van één lid van de Ministerraad (die immers collegiaal beslist) het uitstel

kan verhinderen waardoor de vaccinatieverplichting alsnog in werking treedt zonder dat dergelijk gebrek aan uitstel gemotiveerd dient te worden op het vlak van de proportionaliteit. Hoewel het eerder een opportuniteits- dan een grondwettigheidskritiek betreft, zou het beter zijn dat enkel de inwerkingtreding en dus niet het uitstel van de vaccinatieverplichting per Koninklijk Besluit wordt bekrachtigd. Aangezien voor de inwerkingtreding een positieve beslissing van de Ministerraad vereist is, zou dit wat de proportionaliteit betreft, meer garanties bieden.<sup>42</sup>

### Het gebruik van recente, wetenschappelijke gegevens

Daarenboven dient de belangenafweging te gebeuren aan de hand van alle wetenschappelijke gegevens die beschikbaar zijn op het tijdstip dat tot de maatregel wordt besloten.<sup>43</sup> Het wetsontwerp is, zoals reeds eerder werd aangehaald, gebaseerd op verschillende wetenschappelijke adviezen. Deze adviezen werden echter verleend in de periode van juli tot oktober 2021 waardoor ze niet langer beschouwd kunnen worden als recent. Naderhand is immers in verschillende wetenschappelijke onderzoeken<sup>44</sup> aangetoond dat de bescherming tegen de transmissie van COVID-19 sneller afneemt

dan oorspronkelijk werd gehoopt. Zodoende dient men zich opnieuw te buigen over de vraag of de collectieve gezondheidswinst nog wel voldoende hoog is om de invoering van deze verplichting te kunnen rechtvaardigen in het licht van de proportionaliteitstoets.<sup>45</sup>

### Sancties

Ten slotte kunnen, naar het oordeel van deze auteur, de voorziene sancties in het wetsontwerp de toetsing aan het proportionaliteitsbeginsel niet doorstaan. Het wetsontwerp voorziet immers in de mogelijkheid tot beëindiging van de tewerkstelling van niet-gevaccineerde gezondheidszorgbeoefenaars terwijl een dergelijke beëindiging van de arbeids- of samenwerkingsovereenkomst enkel als laatste redmiddel zou mogen fungeren. Bijgevolg dient de voorkeur gegeven te worden aan minder verregaande sancties.<sup>46</sup> Niet-gevaccineerde werknemers zouden tijdelijk uitgesloten kunnen worden van bepaalde taken waarbij de werkgever hen een andere post kan voorstellen. Indien de werknemer dit weigert of als er geen mogelijkheid is tot overplaatsing dan zou de werknemer tijdelijk geschorst kunnen worden.<sup>47</sup> Een dergelijk cascadesysteem is echter onvoldoende duidelijk in het wetsontwerp voorzien.

38 C. Verstraete, "De verplichting om zich te laten vaccineren: hoe ver kan de wetgever gaan?", *RW* 2021-22, (1291) 1313; C. Verstraete, "Verplichte vaccinatie tegen COVID-19 voor gezondheidszorgbeoefenaars: zal een werk van lange adem een stille dood sterven?", *Juristenkrant* 2022, (12) 13.

39 FIRM, *Advies betreffende het wetsontwerp betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars*, 21 maart 2022, nr. 5/2022, 4.

40 Memorie van Toelichting bij het Wetsontwerp van 8 maart 2022 betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars, *Parl.St. Kamer* 2021-22, nr. 55-2533/001, 7.

41 Wetsontwerp van 8 maart 2022 betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars, *Parl.St. Kamer* 2021-22, nr. 55-2533/001, 130.

42 C. Verstraete, "Verplichte vaccinatie tegen COVID-19 voor gezondheidszorgbeoefenaars: zal een werk van lange adem een stille dood sterven?", *Juristenkrant* 2022, (12); FIRM, *Advies betreffende het wetsontwerp betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars*, 21 maart 2022, nr. 5/2022, 4.

43 Adv. RvS nr. 70.542/AV van 24 december 2021 over het voorontwerp van wet betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars, 89 en 98.

44 A. Wilder-Smith, "What is the vaccine effect on reducing transmission in the context of the SARS-CoV-2 delta variant?", *The Lancet* 2022; F. Plesner Lyngge et. al., "SARS-CoV-2 Omicron VOC Transmission in Danish Households", *MedRxiv* 2021.

45 FIRM, *Advies betreffende het wetsontwerp betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars*, 21 maart 2022, nr. 5/2022, 3.

46 *Ibid.*

47 Unia, *Aanbeveling betreffende COVID-vaccinatie en discriminatie op de werkvloer*, 10 december 2021, nr. 279, 19.

Op basis van voorgaande overwegingen kan dan ook geconcludeerd worden dat de proportionaliteitstoets vandaag niet vervuld lijkt te zijn. Ook de Task Force Vaccinatie kwam recent tot dezelfde conclusie: in de huidige epidemiologische context zou een verplichte vaccinatie voor zorgverleners niet beantwoorden aan het proportionaliteitsbeginsel.<sup>48</sup> Het uitstel van inwerkingtreding van de wet is dan ook terecht.

## Conclusie

De bij wet verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidsbeoefenaars zou het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel schenden indien de wet in de huidige epidemiologische situatie in werking zou treden. Het in deze bijdrage besproken wetsontwerp scoort goed wanneer afgetoetst aan de vergelijkbaarheidstoets, legitimiteitstoets en objectiviteitstoets. Toch lijkt het in de eindmeet te struikelen over de pertinentie-, noodzakelijkheids- en proportionaliteitstoets.

---

48 Task Force Vaccinatie, *Verplichte vaccinatie voor zorgverleners*, 28 april 2022, dossier LNB/22INDFVDB589, 1.